

Na niniejszej stronie przedstawiono informacje o systemie prawnym na Malcie.

Źródła prawa

Ustawy (prawo pierwotne);

Rozporządzenia, zarządzenia, nakazy, regulaminy (prawo wtórne); oraz prawo UE, w tym orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Konstytucja jest podstawowym źródłem prawa krajowego i stanowi, że ustawy uchwalane są przez parlament w formie ustaw parlamentarnych. Parlament może jednak delegować kompetencje ustawodawcze na rzecz innych organów (tj. ministrów, władz i organów publicznych itp.), które uprawnione są do przyjmowania ustawodawstwa wtórnego w zakresie umocowania przekazanego ustawą parlamentu.

Krajowy porządek prawny musi być również postrzegany z perspektywy prawodawstwa UE, a szczególnie Traktatu o przystąpieniu.

Na Malcie orzecznictwo sądowe nie ma charakteru precedensu: sądy dokonują wykładni przepisów prawnych zawartych w poszczególnych aktach. Nie oznacza to jednak, że orzeczenia sądowe nie mają charakteru wiążącego. W rzeczywistości sędziowie co do zasady nie odchodzą od zasad ustanowionych na podstawie utrwalonego orzecznictwa, chyba że zaistnieją ku temu ważne przyczyny. W praktyce sądy niższej instancji stosują się do wykładni Sądu Najwyższego.

Rodzaje instrumentów prawnych – opis

Traktaty międzynarodowe mogą również stanowić część wewnętrznego ustawodawstwa Malty.

Europejska konwencja praw człowieka

Na mocy przyjętej przez maltański parlament ustawy XIV z 1987 r., europejska konwencja praw człowieka została włączona do prawa maltańskiego. Żaden przepis ustawowy na Malcie nie może stać w sprzeczności z prawami i wolnościami określonymi w konwencji. Kontrolę przestrzegania wspomnianej zasady powierzono sądom.

Hierarchia norm

Na szczeblu krajowym konstytucja jest najwyższym aktem normatywnym, na kolejnych szczeblu znajdują się ustawy parlamentu, a następnie ustawodawstwo wtórne. Jednak, jak wspomniano powyżej, Traktat o przystąpieniu i regulacje wydane przez UE są prawnie wiążące i obowiązują na Malcie, tak jak we wszystkich państwach członkowskich, i muszą być brane pod uwagę obok prawa UE.

Ramy instytucjonalne

Instytucje odpowiedzialne za stanowienie prawa

Zasadniczo stosowany jest system podziału i równowagi (*checks and balances*) władzy ustawodawczej, wykonawczej i sędowniczej. Choć te trzy filary władzy wykonują swoje kompetencje ustawodawcze, wykonawcze i sędownicze w zastrzeżonych dla nich sferach, system podziału i równowagi, który Malta przejęła z angielskiej zasady państwa prawa, pozwala na sprawne funkcjonowanie systemu prawnego na Malcie.

Proces ustawodawczy

System parlamentarny Malty oparty jest na modelu brytyjskim, co po 180 latach rządów brytyjskich nie jest zaskoczeniem. Minister przedstawia projekt ustawy, który jest następnie publikowany w dzienniku ustaw w celu przeprowadzenia w parlamencie pierwszego czytania. W zależności od wagi rozpatrywanej ustawy, istnieje możliwość opublikowania wcześniej białej księgi. Izba Reprezentantów (House of Representatives) powołuje następnie komisję i po drugim czytaniu, podczas którego posłowie mają możliwość przedstawienia ogólnych uwag dotyczących proponowanego projektu ustawodawczego, na etapie pracy w komisjach analizuje się szczegółowo każdy artykuł i proponuje poprawki. Po zakończeniu etapu prac w komisjach projekt zostaje odesłany do parlamentu do ostatniego, trzeciego czytania, a następnie po uzyskaniu zgody Prezydenta Republiki, staje się ustawą. Co do zasady ustawa wchodzi w życie w dniu jej opublikowania, o ile w samej ustawie nie określono, że właściwy minister może wprowadzić ją w życie (w całości lub w części) w innym terminie.

Prawnicze bazy danych

Krajowa legislacyjna baza danych: [Zbiór praw Malty](#) – usługi prawne

Za pośrednictwem tej bazy danych udostępniane są bezpłatnie:

wszystkie akty krajowego ustawodawstwa - pierwotnego i wtórnego;

publikacje prawne, w tym pozostałe akty prawne, projekty, obwieszczenia prawne i uchwały jednostek samorządu terytorialnego.

Powiązane strony

Zbiór praw Malty

Ostatnia aktualizacja: 04/05/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.